

Ο παροικιακός Τύπος τα τελεία 50 χρόνια

Γράφει ο Γ. Χατζηβασίλης

Μέρος 15a

Μια άλλη ένδειξη και ίσως χαμένη ευκαιρία για συμφιλίωση ήταν η επίσκεψη για πρώτη και μοναδική φορά του Στυλιανού στην Κοινοτική Λέσχη για ν' ακούσει την ομιλία του φίλου του ποιητή, Κωστή Μοσκώφ, πολιτιστικού επιτετραμένου τής Ελλάδας στην πρεσβεία του Καΐρου, στα πλαίσια του Φεστιβάλ. Τα μέλη τής Κοινότητας τού επεφύλαξαν ψυχρή, αλλά ευγενική υποδοχή, ενώ ο ίδιος ζήτησε και μίλησε εγκωμιαστικά μετά το τέλος τής ομιλίας. Δική μου άποψη είναι πως αν η υποδοχή του Αρχιεπισκόπου ήταν πιο θερμή και αν αντί να φύγει βιαστικά, ο Στυλιανός καθόταν σε μια μικρή κοινωνική εκδήλωση στην Κοινοτική Λέσχη για να γνωρίσει και να συζητήσει με τους κοινοτικούς, ίσως να είχε σπάσει ο πάγος.

Δυσκολεύομαι να πιστέψω ότι ο Στυλιανός πήγε στην Κοινότητα μόνο για την ομιλία του Μοσκώφ, που θα μπορούσε ν' ακούσει μαγγητοφωνημένη, αλλά μπορεί και να κάνω λάθος. Πάντως, τη σχετική γαλήνη ανάμεσα στις σχέσεις Αρχιεπισκοπής και Κοινότητας ήρθε να διαταράξει η πρόταση τής Ομοσπονδίας Κοινότητων Αυστραλίας το 1991 να ενταχθούν οι ανεξάρτητες Κοινότητες στο Πατριαρχείο Ιεροσολύμων, που έστειλε αντιπροσώπους του να διαπραγματευθούν την ένταξη. Ήταν μια πραγματικά ανησυχητική εξέλιξη επειδή για πρώτη φορά θα είχαμε στην Αυστραλία δύο αδελφές Εκκλησίες σε αντίπαλα στρατόπεδα ανταγωνιζόμενες για τους πιστούς. Η Αρχιεπισκοπή Αυστραλίας θεώρησε την ενέργεια του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων «εισπήδηση» και άρχισε τις εκκλησιαστικές διαδικασίες για να σταματήσει τους Ιεροσολυμίτες με τη βοήθεια του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Την ένταξη των Κοινότητων στα Ιεροσόλυμα υποστήριζε φανατικά η Κοινότητα Αντελάιντ, ενώ η Κοινότητα Σίδνει είχε αμφιβολίες για τις πραγματικές προθέσεις του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων. Σε έναν χορό των Κώων, που πρόεδρός τους τότε ήταν ο αξέχαστος Βαγγέλης Ανέστης, καθόμουν δίπλα στον πρόεδρο τής Κοινότητας, Χάρη Δανάλη και, φυσικά, τον ρώτησα αν υποστήριζε την ένταξη του φορέα του στα Ιεροσόλυμα. «Εμείς προτιμούμε να ενταχθούμε στην Αρχιεπισκοπή Αυστραλίας, αλλά αφού δεν μάς θέλει ο κ. Στυλιανός τί να κάνουμε;», ήταν η απάντησή του.

Στην πραγματικότητα, το μίσος κάποιων Κοινοτικών για τον Στυλιανό ήταν τέτοιο που δεν μπορούσαν να δουν την παγίδα των Ιεροσολύμων και τα «ήξεις αφίξεις» του Επισκόπου Ησύχιου, που αρνιόταν να δώσει συγκεκριμένες απαντήσεις σε ζωτικά ερωτήματα, ενώ ζητούσε προσχώρηση των Κοινότητων στα Ιεροσόλυμα με αναλλοίωτο άρθρο του Καταστατικού, δηλαδή να μην μπορούν οι Κοινότητες ν' αποχωρήσουν στον αιώνα τον άπα-

ντα. Αυτό τον κάθετο διχασμό τής παροικίας σε δύο νόμιμες Εκκλησίες με τις οδυνηρές συνέπειες που συνεπάγονταν αφού και οικογένειες ακόμη θα διχάζονταν, υποστήριζε ένα μέρος των παροικιακών ΜΜΕ με επικεφαλής τον «Κήρυκα» που το έβλεπε σαν ευκαιρία να πλήξει τον κ. Στυλιανό, ενώ ο «Κόσμος» τάχθηκε αναφανδόν εναντίον τέτοιων κακών λύσεων. Οπως φαίνεται, τις ανησυχίες τής εφημερίδας μας για την ομόνοια του Ελληνισμού στην Αυστραλία από την παρέμβαση τού Πατριαρχείου Ιεροσολύμων συμμεριζόταν η ελληνική κυβέρνηση και η αρμόδια υφυπουργός Εξωτερικών, Βιργίνια Τσουδερού, κάλεσε σύσκεψη στην Αθήνα τού Οικουμενικού Πατριαρχείου και τής Ομοσπονδίας Κοινότητων για να βρεθεί λύση στο «εκκλησιαστικό». Άλλωστε, η παρέμβαση τής ελληνικής κυβέρνησης για τη λύση τού προβλήματος ήταν αίτημα των Κοινότητων για πολλά χρόνια. Αντίθετο στις προσπάθειες τής κας Τσουδερού ήταν ο Στυλιανός και οι σκληροί αντίπαλοι του, οι οποίοι συμμάχησαν μαζί του μέχρι που έθαψαν την φημισμένη Συμφωνία τής Αθήνας και την μοναδική χρυσή ευκαιρία μέχρι τότε για τη συμφιλίωση τής ομογένειας.

Με πρόσκληση τής ελληνικής κυβέρνησης τον Οκτώβριο 1992 βρέθηκαν στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων στην Αθήνα, Μητροπολίτες τού Οικουμενικού Πατριαρχείου και αντιπροσωπεία τής Ομοσπονδίας Κοινότητων, όπου αμέσως ο γραμματέας της κ. Βαγγέλης Μπόγιας αυθαίρετα άρχισε πολεμικό εναντίον τού Στυλιανού, αλλά τον διέκοψε αμέσως ο πρόεδρος τής Ομοσπονδίας κ. Νίκος Νιάρχος για να μην τορπίλιστει η σύσκεψη πριν καν αρχίσει.

Χαρακτηριστικά, όμως, ένας Μητροπολίτης είπε τότε ότι έκλαψε όταν διάβασε το ιστορικό τού εκκλησιαστικού διχασμού στην Αυστραλία. Στη Σύσκεψη, παρά τις αντικειμενικές παρεμβάσεις τής κας Τσουδερού στο ρόλο τής πυροσβέστριας δόθηκαν μάχες ανάμεσα στους Μητροπολίτες και τούς Κοινοτικούς για την προστασία των συμφερόντων τους και το τελικό αποτέλεσμα τής Σύσκεψης πρέπει να πούμε ότι ήταν ευνοϊκότατο για τις Κοινότητες. Γιατί; Επειδή ο Στυλιανός σχεδόν αμέσως απέρριψε τις προτάσεις για συμφιλίωση, έστω αν υπαναχώρησε γιατί το Οικουμενικό Πατριαρχείο δεν μπορούσε να αγνοήσει την υπογραφή του στην Συμφωνία. Αν αυτή η συμφωνία ήταν ευνοϊκή για την Αρχιεπισκοπή, θα την απέρριπτε ο Στυλιανός; Οχι βέβαια και για πρώτη φορά βρήκε σύμμαχο τον «Κήρυκα» με τους άλλους άσπονδους εχθρούς του.

Γεγονός είναι ότι με τις εισηγήσεις τής κας Τσουδερού, το Οικουμενικό Πατριαρχείο δέχτηκε τα 18 από τα 20 αιτήματα τής Ομοσπονδίας Κοινότητων και απέρριψε μόνο δύο: την απομάκρυνση τού Στυλιανού και την διάλυση των Ενοριών Κοι-

“Εφημερίδα δεν είναι ένα άσπρο χαρτί μουτζουρωμένο με μελάνι για να τυλίγουμε τα σκουπίδια. Είναι ζωντανό πράγμα που πρέπει να σεβόμαστε γιατί είναι δάσκαλος που σε διδάσκει, δημόσιος κήρυκας που σε ενημερώνει, επιθεωρητής που ελέγχει τα πάντα, διασκεδαστής για να σε ψυχαγωγεί, πιστός φίλος που σου κρατά παρέα και τέλειο συμπλήρωμα τού καφέ”.

νοτήτων(!)

Οσον αφορά στο θέμα των Ενοριών Κοινότητων και τη διάλυσή τους, για να είμαστε αντικειμενικοί, θ' ανοίξω παρένθεση για να αποκαλύψω συνομιλία τού αξέχαστου γνωστού συμπάροικου, Σταύρου Βλάχου, με τον Αρχιεπίσκοπο Στυλιανό λίγο μετά την άφιξή του στην Αυστραλία. Ο Στυλιανός είχε πει στον Σταύρο ότι στόχος του ερχόμενος στην Αυστραλία για να λύσει το «εκκλησιαστικό» πρόβλημα ήταν να εφαρμόσει το σύστημα «μία Αρχιεπίσκοπή και μία Κοινότητα», αλλά άλλαξε γρήγορα γνώμη όταν δέχτηκε σκληρές και αδικαιολόγητες επιθέσεις από τους Κοινοτικούς πριν ακόμη τον γνωρίσουν και εξακριβώσουν τις προθέσεις του. Εξάλλου, το έχουμε γράψει στο παρελθόν ότι και ο Αρχιεπίσκοπος Ιεζεκιήλ επεδιώξε χωρίς επιτυχία συμφωνία με τις Κοινότητες με δικούς τους όρους.

Επανερχόμενοι στη Συμφωνία τής Αθήνας, η Κοινοτική αντιπροσωπεία είχε εξασφαλίσει την διοικητική και οικονομική ανεξαρτησία των Κοινότητων από την Αρχιεπίσκοπη και την αναγνώριση των μυστηρίων, ενώ δεν θα άλλαζαν τα καταστατικά τους και ούτε θα συμμετείχαν στις Κληρικοκαλαϊκές, αλλά θα σέβονταν τον ρόλο τής Εκκλησίας στην Παροικία. Το διοικητικό συμβούλιο Δανάλη - Παπανικήτα στην Κοινότητα υποστήριξε την Συμφωνία επειδή πίστευε ότι η εξομάλυνση των σχέσεων με τη Αρχιεπίσκοπή θα αφαιρούσε ένα τεράστιο εμπόδιο στην εντυπωσιακή ανάπτυξη τής Κοινότητας επειδή υπήρχαν πολλά άτομα και οργανώσεις στην παροικία που θα ήθελαν να την βοηθήσουν αν ανήκε στο κλίμα τής Αρχιεπίσκοπης. Την άποψη αυτή συμμεριζόταν η συντριπτική πλειοψηφία τής παροικίας και ο «Κόσμος», που τότε έδωσε μάχες για τη Συμφωνία τής Αθήνας, αλλά και για την αξιοπρέπεια τού Δανάλη και Παπανικήτα που προσπαθούσαν να καταρράκουσαν με συκοφαντίες οι αντίπαλοι τους.

Χαρακτηριστικά, θυμάμαι ένα βράδι είμασταν καλεσμένοι στο σπίτι γνωστών συμπαροίκων ο Νίκος και Μαρία Παπανικήτα, εγώ και μια συμπάροικος που είχε ακούσει ότι ο Νίκος είχε δωροδοκηθεί με μια Μερσεντές από την Αρχιεπίσκοπη (που όπως είπαμε ήταν εναντίον τής Συμφωνίας!). Οταν φεύγαμε, η οικοδέσποινα παρακάλεσε τον Νίκο να μεταφέρει με το αυτοκίνητό του στο σπίτι της την κυρία και με την ευκαιρία ο Νίκος τής είπε «τώρα θα δεις την Μερσεντές που μου έδωσε η Αρχιεπίσκοπή», ενώ περπατούσαν προς το «σαραβαλάκι» του...

ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΧΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ